

Kdo je zabodel nož v hrbet Cerarju in kdo Janši

Z nekdanjimi šefi državnega zbora so zadnje čase sitnosti. Po volitvah leta 2011 so nočno moro z Gregorjem Virantom doživeli v SDS **Janeza Janše**, z **Jankom Vebrom**, ki ga je nasledil, so v prejšnjem mandatu imeli težave v SD **Dejana Židana**. Zdaj so si nekaj podobnega skuhalo še v SMC, ki je svojega donedavnega predsednika državnega zbora **Milana Brgleza** kar izključila iz stranke prav na dan, ko je posle predajal **Mateju Toninu**. Kaj podobnega se pri nas še ni zgodilo. V SD so pri Vebru ravnali drugače. Čeprav je na spletnih omrežjih tolkel po pomembnih možeh svoje lastne stranke, denimo po upravljavcu državnega premoženja **Borutu Jamniku**, šefu stranke **Dejanu Židanu** in vodji poslanske skupine **Matjažu Hanu**, in to tako brezkompromisno, da so bili celo na Novi24TV videti nežni, so v SD čakali in na udarce spravljivo odgovarjali z: "Janko pač". Dokler ni Veber sam odšel in na nedavnih volitvah pogorel v koaliciji s **Francem Žnidaršičem**, ki se je prej podobno razšel z Desus **Karla Erjavca** in združenimi silami **Luke Meseca** in **Violete Tomić**.

Ko je potegnil nož

Da iz stranke takoj po volitvah zabrišeš pomembnega državnega funkcionarja je neverjeten dogodek. Še posebej, če spomnimo, da smo po volitvah v levih medijih slišali zgodbe, kako se **Miro Cerar** o levih koalicijah še pogovarjati ne sme z nikomer

drugim kot z **Marjanom Šarcem**, ker bo sicer Milan Brglez takoj odkorakal iz stranke s skupino somišljenikov. Po tem je tega Brgleza SMC sama zabrisala ven. Šok.

Kako boleče je, kaže očitek Brgleza Cerarju, da je "zabodel nož v hrbet SMC", ko ga je izključil iz stranke. A v ostrem odzivu se skriva sprenevedanje, ki je značilno za spopade v strankah. Celoten očitek, ki ga je po izključitvi Brglez naslovil Cerarju v pismu članom, je, da se je Cerar raje, kot da bi začasno podprl Brgleza, človeka iz svoje stranke, brez pooblastil pristojnih organov stranke odšel pogajati z Matejem Toninom. Kot je zapisal Brglez: "Skrito, zvečer, pritajeno ... Tega mu ne bi bilo treba. Škoda. S tem je zabodel nož v hrbet SMC." Manipulacija, ki jo uporablja Brglez, pa tudi Marjan Šarec, ko je kot "začasnega" ponudil Tonina, je, da so se dogovarjali o nekakšnem začasnem predsedniku DZ. To je neresnično. Volilo se je predsednika DZ. Pravega. Začasen šef DZ je le najstarejši poslanec, ki ga po volitvah sploh ni treba voliti. Cerar je s SMC predlagal sam sebe. Brglez pa je pristal, da bo kandidiral proti šefu lastne stranke. Jasno je bilo, da je to precej tvegana igra in Brglez ni naiven mož, ki bi ne vedel, da to pomeni, da je potegnil nož.

V ozadju je potekal in še poteka brezkompromisni spopad, kdo bo vladal po volitvah, na katerih volivci nobeni strani niso dali jasnega mandata za vladanje, ker imamo volilni sistem, ki je uzakonjen za takšne nejasne rezultate. Volilni sistem je bil namenoma uzakonjen tako, da volivcem ne omogoča zadnje besede, namesto tega stranke sili k "sodelovanju". Po domače: odločajo stranke po volitvah. Daleč največ legitimnosti za vladanje je, ker je zbral največ glasov, na volitvah sicer dobil **Janez Janša** s SDS, a ima težavo, kako sestaviti koalicijo in ali mu ne bodo, če mu to uspe, takoj spet zarinili noža v hrbet, kar se mu je zgodilo v času druge vlade po volitvah leta 2011. To je po objavi poročila nekdanjega namestnika šefice LDS **Katarine Kresal** na vrhu MNZ **Gorana Klemenčiča**, ki so ga še v času vlade **Boruta Pahorja** postavili

na vrh KPK, storil takratni šef državnega zbora Gregor Virant, pa čeprav je bilo takoj jasno, da je poročilo zloraba KPK za politični obračun, ker obtoženima Janši in **Zoranu Jankoviću** Klemenčič s svojo z leve politično nastavljeno KPK še možnosti odgovoriti ni ponudil, kar bi po zakonu moral. Pozneje so se Virantu pri štihanju Janše pridružili še drugi koalicijski partnerji. Simbolno pa tudi Cerar, ko je Klemenčiča po volitvah vzel za svojega pravosodnega ministra. Dolgoročno se je nož v hrbet Janši še vsem sfižil, čeprav so bili vložki z odvzemanjem mandata z očitno zlorabo oblasti in z dolgoletno medijsko kampanjo proti Janši velikanski. SDS in Janša sta ohranila najpomembnejše: volivce.

Kaj lahko sanja Šarec

Pri zlorabi oblasti z odvzemanjem mandata opozicijskemu voditelju sta bila Brglez in Cerar zadnje leta še skupaj, po porazu na volitvah pa se je to zavezništvo zdaj zrušilo in to ne ob odnosu do Janše. Brglez je preverjal, ali bi rezultat volitev, ko so volivci krepko več glasov namenili desnici, v dogovarjanjih majhnih strank po volitvah lahko prevesil tako, da bi več oblasti dobila levica. Za "začasnega" predsednika DZ bi bil Brglez izvoljen z glasovi Levice Luke Meseca. In ti so bili najbolj razočarani, ko je manever propadel. Namen kandidature Mira Cerarja pa je bilo testirati, ali bi bila mogoča koalicija majhnih levo sredinskih strank in NSi, v kateri ne bi bilo SDS Janeza Janše in ne Levice Luke Meseca. Brglezova kandidatura mu je povzročila težave. Poraz Cerarja bi bil simbolno sporočilo za Šarca, naj ne sanja o levosredinski koaliciji: povsem leva bo in ali pa Šarca ne bo. Kandidatura Tonina, pa če se je z njim "tajno" dogovoril Cerar ali Šarec, je bila izhod, kako se izogniti porazu projekta nadaljevanja sedanje vlade, ki bi jo zaradi hudega volilnega poraza okrepile tri stranke: LMŠ, SAB in NSi, dobila pa bi še novega povsem neizkušenega premiera. Dosedanji, ki se je ravno nekaj naučil, bi se umaknil za predsednika državnega zbora.

Izvolitev Tonina, ki so ga gladko podprli tudi iz SDS, ni bila sporočilo, da že nastaja ta koalicija LMŠ, SD, SMC, NSi, Zaab in Desus. In pri Toninu, kjer Brglez zdaj očita Cerarju, da je zabil nož v hrbet SMC, ima Brglez sam težavo. Kandidaturo Tonina je osebno podpisal. Prijel je tudi za ta nož, ki ga očita Cerarju. Problem je kandidatura očitno postala šele, ko je Cerar Brgleza vrgel iz stranke. Tudi o tem se ni dobro slepiti. V SMC se je zgodil spopad za vodenje in vtis, ki ga ustvarja stranka, da je šlo za pobude za izključitev Brglez od spodaj ali za ravnanje generalnega sekretarja **Jožeta Artnaka**, je netočen. Takšne stvari se ne zgodijo mimo šefa stranke. Nikjer in nikoli. Po volitvah je SMC postala manjša stranka in preprosto ni več prostora za dva takšna kalibra kot sta Cerar in Brglez, in predvsem ne za dve smeri.

Ali potrebujejo novega šefa

Ti dve smeri pa sta državi težave povzročali že doslej. Zmedeni signali, ki jih je država pošiljala migrantom, denimo ob lanskem sporu o zaostitvi azilne zakonodaje, katere luknjičavost ti še kar debelo zlorablja, niso bili v korist države. Podobno je bilo čudaško, da je Brglez obsodil posredovanje ZDA in zaveznic v Siriji, ki ga je šef vlade Miro Cerar podprl. Da soliranja Brgleza proti zahodnim zaveznikom o priznavanju Palestine, kjer je dovolj težav povzročal že nerodni Karl Erjavec, ne omenjam. Brglez si je z "načelnostjo" nabiral politične točke in simpatije pri levih volivcih, težave, ki jih je s tem povzročal državi, pa je prepustil Cerarju in ni čudno, da je počilo. Čudno je, da ni prej.

Težava za Brgleza pa bo, da zdaj, ko so ga vrgli iz SMC, zanj nenadoma v drugih strankah ne bo več enako veliko interesa. Stranke takoj vzamejo poslance, ki so marljivi, a neproblematični potrošni material. **Petre Vilfane**, denimo, ki se zadovoljijo s tem, da zrihtajo državne pokojninske privilegije na račun vseh ljudi športnikom. Nekaj večji problem je bil v prejšnjem mandatu glasni **Jani Möderndorfer**, ki je po seriji prestopov, kariero je začel v LDS, pristal v

SMC. Vzeti v svoje vrste ambicioznega politika Brgleza, ki ti lahko prevzame tudi oblast v stranki, pa je nadgradnja Möderndorferja. Zelo malo verjetno je, da si Brgleza kot konkurenta za vodenje stranke želi mladi Luka Mesec, ki je ravno dobro utrdil svojo oblast, še manj pa Dejan Židan, ki je doživel drugi zaporedni hladni tuš na volitvah in bo že brez Brgleza imel težave, kako prepričati stranko, da je sposoben preseči za SD precej bednih deset odstotkov, ki so daleč od tistega, kar je nekoč uspelo Borutu Pahorju.

Težava levice, tudi če bo Brglez ubral tretjo pot in šel delat svojo lastno stranko, pa je, da nimajo karizmatičnega in sposobnega voditelja, ki bi lahko dosegel rezultat, ki ga je na volitvah Janez Janša in ki bi imel tudi primerljive izkušnje in sposobnosti vladanja. Spor med Brglezom in Cerarjem je zgolj posledica. Noža v hrbet SMC ni zabodel ne Cerar in ne Brglez.

Nož so uporabili volivci, ki si želijo boljše vladanje in boljšega vladarja.